Kun je deze mail niet goed lezen? Bekijk het online in je browser.

Nieuwsbrief juni 2023

Een van de natste voorjaren van deze eeuw

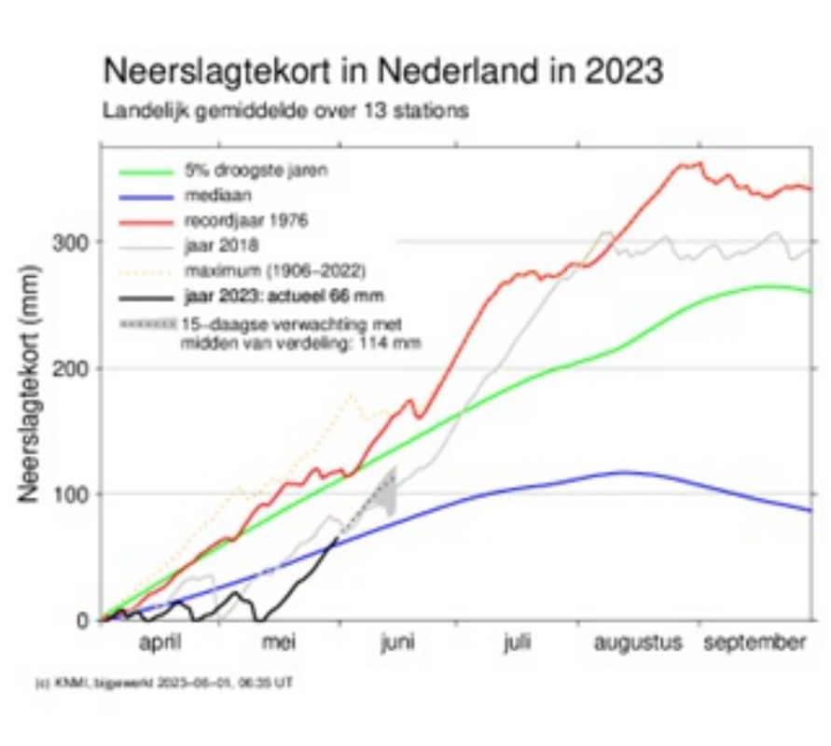

Het is al weer even geleden dat de laatste nieuwsbrief van ZON verscheen. In maart 2022 om precies te zijn. In de tussentijd hebben we niet stilgezeten. In deze nieuwsbrief leest u wat er in ruim een jaar tijd zoal is gebeurd.

Zo is in 2022 het Beekdalen- en laagtenonderzoek in regio Oost uitgevoerd. We hebben daarbij onderzocht welke impact structurele verhoging van de grondwaterstanden op de Hoge Zandgronden hebben in de beekdalen en de laagten. Het is een eerste verkenning naar de ordegrootte van effecten op het huidige grondgebruik in deze gebieden. De uitkomsten leest u in deze nieuwsbrief. Wilt u ook een presentatie over Beekdalen- en laagtenonderzoek in uw eigen organisatie? Laat het ons weten.

In de IJsselvallei is een quickscan Droogte uitgevoerd. Een van de doelen is om een indruk te krijgen van de kansen voor opslag van rivierwater (in de winterperiode) in de hoge delen van de zandgronden. In deze nieuwsbrief leest u over de vervolgstappen met het oog op de voorbereiding van het ZON-programma fase 3 (2028 – 2033).

Ondertussen beleefden we in 2023 één van de natste lentes van deze eeuw. Dit voorjaar staat op plek nummer 4 wat betreft de hoeveelheid neerslag. Een goede start van het jaar zou je zeggen. Desondanks neemt het neerslagtekort inmiddels al weer toe. En de komende weken wordt volgens meteorologen geen neerslag van betekenis verwacht. Kortom, we hebben wat droogte betreft te maken met sterk wisselende omstandigheden.

Tot slot: Bert Boerman vertrekt binnenkort als gedeputeerde Water van Overijssel en daarmee als voorzitter van Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn-Oost. We hadden een laatste interview met Bert, waarin we terugblikken op ZON de afgelopen 13 jaar en vooruitkijken naar de uitdagingen die voor ons liggen. Een mooie aanmoediging om met elkaar door te werken aan een klimaatbestendig en robuust watersysteem.

Veel leesplezier.

Rolf Koops, programmacoördinator ZON

Inhoud

1. Interview Bert Boerman
2. Nieuwe programmacoördinator ZON
3. Quickscan Droogte IJsselvallei
4. Presentatie Beekdalenonderzoek
5. Projecten Landschap Overijssel

Interview gedeputeerde Bert Boerman

"Maak er een mooi, wervend verhaal van. De regio is het meer dan waard." Zo besluit Bert Boerman, voorzitter van het RBO Rijn-Oost, het interview voor deze uitgave van de nieuwsbrief. De gedeputeerde vertrekt binnenkort en neemt daarmee afscheid als voorzitter.

Het programma Zoetwatervoorziening Oost-Nederland bestaat sinds 2010. Het was een initiatief van partijen in regio Oost om samen aan de gevolgen van klimaatverandering te werken. Samen met regio Zuid zijn De Hoge Zandgronden in die tijd bij het landelijk Deltaprogramma op de kaart gezet.

Hoe kijk je terug op die beginperiode, waarin het deltaprogramma de focus nog vooral op wateraanvoer en het hoofdwatersysteem had?

Vervolg interview met Bert Boerman

Nieuwe programmacoördinator ZON

Met ingang van 1 mei 2023 is Rolf Koops de nieuwe programmacoördinator ZON. Rolf vervulde deze functie op interimbasis per juli 2022.

Rolf is bekend met het programma, omdat hij projectsecretaris van ZON was in de periode 2012–2016. Daarnaast was Rolf secretaris van het RBO Rijn-Oost van 2013–2020.

De contactgegevens blijven ongewijzigd: r.koops@overijssel.nl en 06 5090 2679

Quickscan Droogte IJsselvallei

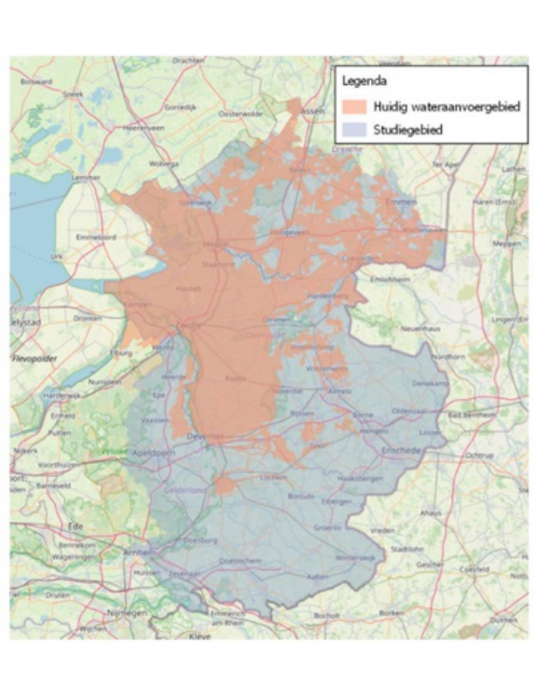

Het onderwerp droogte sijpelt ook door naar andere dossiers, zoals naar het Programma Integraal Riviermanagement (IRM). Na een aantal droge zomers op rij is duidelijk geworden dat droogte en laagwater steeds belangrijkere thema's worden in de relatie tussen de rivieren en het regionaal watersysteem. In 2022 heeft de stuurgroep IRM daarop besloten om een quickscan uit te voeren waarmee is onderzocht in hoeverre het hoofdwatersysteem kan worden benut om het regionale grond- en oppervlaktewater aan te vullen. Daarnaast heeft de drainerende werking van de IJssel, die groter wordt als gevolg van bodemerosie, in droge perioden negatieve effecten op de grondwaterstanden van de Hoge Zandgronden.

De quickscan is uitgevoerd in de periode oktober 2022 – januari 2023 door HKV samen met Aequator en Berendrecht Consultancy, in opdracht van het ministerie I en W, de provincies Overijssel en Gelderland en de waterschappen Rijn en IJssel, Vallei en Veluwe en Drents Overijsselse Delta. De Quickscan beantwoordt drie vragen die via de onderstaande link te vinden zijn.

Vervolg artikel Quickscan IJsselvallei

Presentatie Beekdalenonderzoek

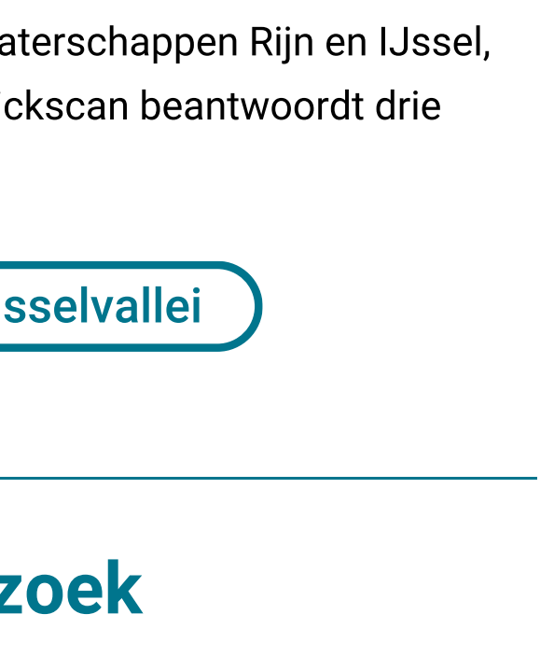

Voor een effectieve aanpak van droogte op de Hoge Zandgronden is een sleutelrol weggelegd voor beekdalen en laagten in het landschap. Door hier water vast te houden, kan het hele grondwatersysteem zich opvullen. Daarom heeft ZON een start gemaakt met het in beeld brengen van de ruimtelijke consequenties van een robuust en klimaatbestendig regionaal watersysteem.

Ook een presentatie bij jouw organisatie?
Mocht u interesse hebben in een presentatie over het beekdalenonderzoek bij uw organisatie, dan kunnen wij als programmabureau bij u langskomen om het onderzoek toe te lichten.

Webinar bij STOWA
In de onderstaande webinar van 23 maart 2023 bij het STOWA laat hydroloog Teun Spek van de Provincie Gelderland en ZON zien wat de omvang is van de beekdalen en laagten, gebieden die te maken krijgen met vernatting, en welke effecten op het grondgebruik hier te verwachten zijn.

De presentatie kunt u op de website van het STOWA downloaden: Microsoft PowerPoint – webinar 23 maart_stowa

De webinar kunt u hieronder bekijken.

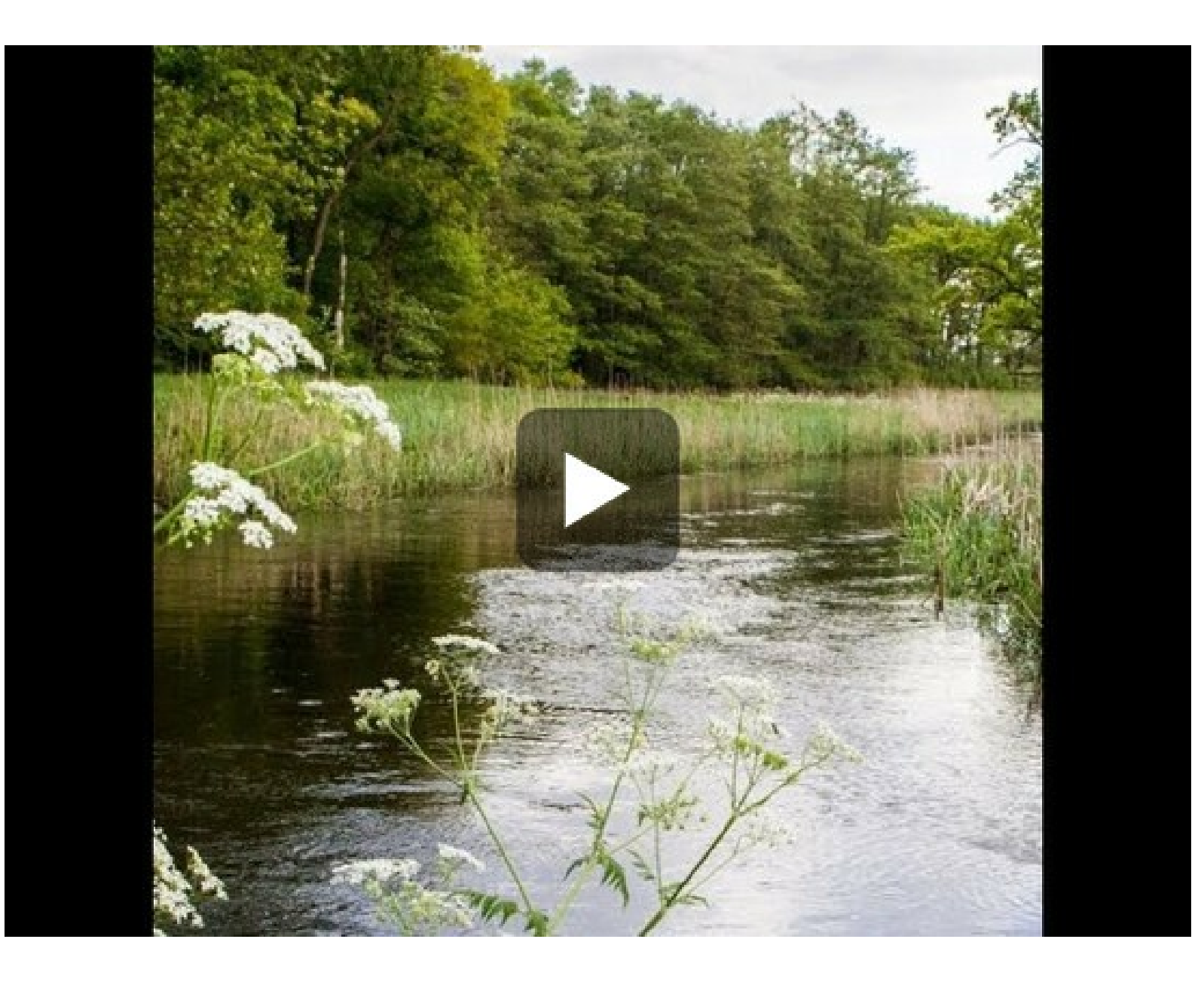

Projecten Landschap Overijssel

Lonnekerberg
Foto: Jacob van der Weele

Landschap Overijssel is een van de natuurorganisaties die in het werkgebied van waterschap Vechtstromen projecten heeft gedaan in kader van ZON. Door de bronbeken en rabatten minder diep te maken en de slenken te herstellen zal het water minder snel afgevoerd worden. Op de foto rechts ziet u bijvoorbeeld hoe de rabattenstructuur op de Lonnekerberg gedempt is.

Omdat naaldbomen meer water verdampen dan loofbomen, wordt er naaldhout gekapt en omgevormd naar loofbos. Deze maatregelen samen moeten er voor zorgen dat het gebied vochtiger wordt en de oorspronkelijke beplanting zich er weer beter thuis gaat voelen. Door de kap zal ook de lichtinval toenemen. Dat zorgt weer voor meer variatie aan soorten planten en dieren. Goed voor bijzondere soorten zoals de slanke sleutelbloem. Hiermee ziet u dat er met relatief eenvoudige maatregelen veel bereikt kan worden met betrekking tot het vasthouden van water. Maar dat betekent niet dat de weg ernaartoe altijd eenvoudig is, denk bijvoorbeeld door prijsstijgingen en bezwaren uit de omgeving.

Vanaf 2022 zit Landschap Overijssel samen met andere natuurorganisaties, provincie Overijssel en waterschappen Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta in gezamenlijk programma: Haarvaten op Peil.

IJsselerveen
Foto: Bas Worm

Agenda

Themabijeenkomst Grondwater
13 juni 2023 / 09:30-15:00

De Studiegroep Grondwater heeft in haar advies "Grondwater is onzichtbaar én onmisbaar" aangegeven dat de druk op de bescherming en gebruik van het grondwater in negatieve zin enorm is toegenomen. We weten vaak wel wat er moet gebeuren, maar toch wordt niet altijd de volgende stap gezet. De urgentie om in actie te komen is zowel door het advies van de Studiegroep Grondwater als in de brief van Water en Bodem Sturend aangegeven. Daarover willen ze graag met u in gesprek.

Tijdens de bijeenkomst delen ze de resultaten van de Integrale Grondwaterstudie Nederland en koppelen ze dit aan voorbeelden waar partijen in de regio al actief mee aan de slag zijn. De bijeenkomst is een mogelijke opstap naar blijvende ontmoetingen rond de gezamenlijke inspanningen om de toestand van grondwater te verbeteren.

Aanmelden themabijeenkomst

Drents Overijsselse Delta
Vechtstromen
Vallei & Veluwe
Rijn en IJssel

Wie zijn wij?

ZON is een programma van het Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn-Oost en is een samenwerkingsverband van de provincies Overijssel, Drenthe, Gelderland, Utrecht, de waterschappen Drents Overijsselse Delta, Rijn en IJssel, Vechtstromen, Vallei en Veluwe, Rijkswaterstaat, de gemeenten in regio Oost, LTO-Noord, de terreinbeherende organisaties en de drinkwaterbedrijven Vitens en WMD.

Wil je weten wat we doen? Kijk op onze website of mail naar a.maduro@gelderland.nl

---

Zoetwatervoorziening Oost-Nederland

Copyright © 2023

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}
Wil je geen nieuwsbrief meer van ons ontvangen? Meld je hier af.
Aan deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.